

05. Οι μεταφράσεις του διαγγέλματος του Κρέοντα στην Αντιγόνη του Σοφοκλή:
“Παναγιωτόπουλος-Μπαζάκου Μαραγκουδάκη”
(5η ομάδα)

1+ 1.1. Όταν ο Κρέοντας καλεί τον Χορό να έρθει για να του αναγγείλει τη διαταγή του, τον αντιμετωπίζει με οικείο και φιλικό τρόπο επειδή δείχνει να τον εμπιστεύεται. Μοιάζει σαν ο Κρέοντας να αναγνωρίζει την ικανότητά του Χορού να τον συμβουλευεται για σημαντικές αποφάσεις που πρέπει να πάρει. Εξάλλου, ο ίδιος είναι νέος στην εξουσία, και αισθάνεται την υποχρέωση να τον συμβουλευτεί. Αντίθετα, ο Χορός υπάρχει από παλιά στην εξουσία. Και αυτό το παραδέχεται ο Κρέοντας. Ο Χορός αποκαλείται “Γέροντες”. Έτσι μεταφράζεται το “άνδρες” του κειμένου. Ο μεταφραστής μεταφράζει έτσι, γιατί θέλει να τονίσει την ικανότητα του Χορού, λόγω της εμπειρίας και της ηλικίας που διαθέτει, να μπορεί να συμβουλευεί τον βασιλιά. Ο Χορός αποτελείται από “γέροντες” στην ηλικία και έχει εμπειρία και γνώση των πραγμάτων. Αντίθετα η Μπαζάκου Μαραγκουδάκη προτιμάει στη μετάφρασή της το “άνδρες” του αρχαίου κείμενου. Τονίζει έτσι το φύλο του Χορού, που μαζί με τον βασιλιά θα πρέπει να αντιμετωπίσει το πρόβλημα που δημιουργήσε μια γυναίκα, η Αντιγόνη.

Ο Κρέοντας αναγνωρίζει στην αρχή την ικανότητά τους αυτή, γι’ αυτό λέει έστειλε αγγελιοφόρους να τους φωνάξουν, ξεχωριστά έναν έναν, για να ακούσουν το διάγγελμά του και ίσως να πουν τη γνώμη τους. Αναγνωρίζει στον Χορό ο Κρέοντας την εμπιστοσύνη που έχει δείξει απέναντι στην εξουσία της Θήβας ήδη από την εποχή που τον θρόνο είχε ο Οιδίποδας. Επομένως, βλέπουμε ότι ο τόνος της εξουσίας του Κρέοντα είναι φιλικός απέναντι στους “γέροντες” συμβούλους του. Τους αναγνωρίζει την εμπιστοσύνη που έχουν προς το πρόσωπό του αλλά και στην εξουσία του θρόνου όλα αυτά τα χρόνια.

2. Και στις δύο μεταφράσεις πάντως ο λόγος του Κρέοντα είναι φυσικός, και δεν έχει κάτι ιδιαίτερο. Εξάλλου ακόμη δεν έχει εμφανίσει ο βασιλιάς τον τυραννικό του χαρακτήρα.

3.+ 3.1. Ο λόγος του Κρέοντα δεν διαφέρει πολύ στις δύο μεταφράσεις. Και στις δύο το πολιτικό και θρησκευτικό λεξιλόγιο είναι κατανοητό. Ο βασιλιάς της Θήβας παρουσιάζεται και στις δύο μεταφράσεις θεοσεβής απέναντι στον Δία και με φυσιολογικό τρόπο αναγγέλλεται η διάκριση ανάμεσα στον Ετεοκλή και τον Πολυνείκη. Το “εγώ” του βασιλιά δεν τονίζεται ιδιαίτερα και στις δύο μεταφράσεις και ο αναγνώστης δεν αντιλαμβάνεται την ισχυρογνωμοσύνη του Κρέοντα, που στο αρχαίο κείμενο λέει πολλές το “εγώ”. Στη μετάφραση αυτό μας φαίνεται φυσιολογικό.

4. Ότι λέει ο Κρέοντας για τον Πολυνείκη είναι πειστικό και δικαιολογημένο. Αφού, όπως είδαμε, ο βασιλιάς ακολουθεί παραδοσιακούς νόμους. Δεν φαίνεται και στις δύο μεταφράσεις νευριασμένος ούτε είναι έξαλλος. Ακόμη είναι νωρίς για εκφράσει το μίσος του απέναντι στον Πολυνείκη, γιατί δεν ξέρει τι κάνει στο μεταξύ η Αντιγόνη.

5. Γι’ αυτό πιστεύουμε ότι και οι δύο μεταφράσεις θα μπορούσαν να παιχτούν στο θέατρο σήμερα. Είναι και οι δύο θεατρικές μεταφράσεις και απόλυτα κατανοητές.